

AP-978

B.A. (Part—I) Examination

PERSIAN LITERATURE

(Optional)

Time—Three Hours]

[Maximum Marks—100

تذکرہ۔ ہمہ پرستھا لازمند۔

پاسخ ہا بزبان اردو یا ہندی یا انگلیسی یا بفارسی بنویسید۔

15 سوال نمبر ۱۔ (A) دو از اقتباس ہای زیر را ترجمہ بکنید۔

(الف) شبانگاہ کہ چوپان بہ کانہ باز آمد مجروح
بیہوشی را در بستر یافت، و چون دانست کہ دیدگان جوان از
نابینای بستہ است بہ دختر گفت: درخت کهنی در این حوالی
است کہ دارای دو شاخہ بلند است۔ برگ یکی از شاخہ ہا
برای درمان چشم نابیناست و برگ شاخہ دیگر موجب شفای
صرعیان۔ دختر از پدر کمک خواست تا چشم جوان را درمان
کند۔ پدر بی درنگ رفت و مشتی برگ بہ خانہ آورد و بہ دختر
سپرد۔ دختر آنہارا کو بید و فشر دو آبش را در چشم بیمار چکاند۔

جوان ساعتی از درد بے تاب شد و پس ازان به خواب رفت۔

(ب) دریں حال رکاب دارشاه رسید و باز را کشته دید و شاه را تشنه یافت۔ بی درنگ جام را پاکیزه شست و خواست که به بادشاه آب دهد۔ شاه فرمود که من به آن آب زلال که از کوه فرومی چکد۔ میل دارم و مجال آن که قطره قطره در جام جمع شود، ندارم۔ تو بالای کوه برو و از منبع این آب جام را پر کن و فرود آر۔ رکاب دار از کوه بالا رفت چشمه ای دید که آب ازان قطره قطره بیرون می آید و اثر دہای بر لب آن چشمه مرده و حرارت آفتاب در وی اثر کرده است و آب دہان زہر آلودش بآب چشمه مخلوط میشود و قطره قطره از کوه فرو میچکد۔ رکاب دار سر اسیمہ از کوه پائین آمد و حال را به عرض رسانید۔

(ج) نا خدا کشتی بہ کنار جزیرہ راند۔ ہر کس در کشتی بود جزیرہ در آمد و بہ شغلی مشغول شد۔ یکی آتش می افروخت یکی طح می کرد و یکی جامہ می شست۔ یکی تفرج میکرد کہ ناگاہ نا خدا بانگ بر زد "ای ساکنان کشتی۔ بجا بید و بہ کشتی در

(د) جمع از مفردات زیر را بنویسید، پنج دو۔

پسر۔ میز۔

فرشته۔ مرد۔

گردان بکنیید۔

10

ماضی مطلق۔ ماضی بعید۔ ماضی قریب۔ مستقبل۔

آمدن۔ رفتن۔ نوشتن۔ خواندن۔

☆☆☆

بسیار ہمراہ وی کردند و او بہ خانہ بازگشت۔ ملک احمد روزی
شمر دتا ملک جمشید بہفت شتر دندان فیل بہ بارگاہ ملک احمد
آمد۔ ملک احمد اور اتھمین کرد۔

- 10 (B) پانچ یکی از سوالات زیر را بنویسید۔
(۱) قصہ نگل خندان و در گریان را با الفاظ شاعرانہ تحریر کنید۔
(۲) بادشاہ عضد الدولہ خیانت قاضی را چطور ظاہر کرد۔

- 2 سوال نمبر ۵۔ (الف) بزبان فارسی ترجمہ کنید۔
اچھی لڑکی۔ ہماری ماں۔
بڑا مدرسہ۔ خراب عادت۔

- 1 (ب) مضارع از مصادر زیر را تحریر کنید (پانچ دو)
آمدن۔ رفتن۔
خوابیدن۔ نوشتن۔

- 1 (ج) پانچ دو امثال اضافت نسبتی بمطابق شاعرانہ تحریر کنید۔

آمید و جان ہای خوشن نجات دہید کہ این جزیرہ نیست
بلکہ ماہی بزرگ است کہ از آب بیرون آمدہ و ریگہا بر او جمع
شدہ و درختان بر او رستہ و مانند جزیرہ گشتہ است۔ چون شام
آتش افروختید گرمی بدو اثر کند و ہمین ساعت از جائے بچد
و شمارا بہ دریا فروریزد و ہمگی را غرق کند۔

- 5 (B) پانچ یکی از سوالات زیر بنویسید۔
(۱) خلاصہ حکایت ”نصرت اہل ایمان“ در زبان شام بنویسید۔
(۲) در روشنی ”حکایت اعرابی“ سخاوت خلیفہ مامون را در
الفاظ شام بیان کنید۔
(۳) در بارہ کودکی گاندی جی چہ می دانید؟

- 10 سوال نمبر ۲۔ (A) پنج تارا از اشعار زیر را شرح بدہید۔
(۱) ہر کسی روز بہی می طلبد از ایام
مشکل اینست کہ ہر روز بہتری پنم
(۲) ز عشق تا تمام ما جمال یار مستقیمت
بآب و رنگ و خال و خط چہ حاجت روی زیبارا

بلند ہمت و باسیاست بودی۔ روزی مہمی بہ وی نشست کہ بدان مہمی کہ بندہ را فرستادہ بودی۔ چون از دروازہ شہر بیرون رفتم گامی دویت رفتہ بودم جوانی را دیدم بر کنار راہ ایستادہ زرد چہرہ و برگردن زخمہا داشت۔ میرا بدید و سلام کرد چون جوابش باز دادم کہتم۔ چرا ایستادہ ای گفت ہمراہی طلب میکنم، تا بہ شہری روم کہ در آن شہر بادشاہ عادل باشد و قاضی منصف کہتم: میدانی کہ چہ میگوی؟ بادشاہی ہ از عضد الدولہ عادل تر خواہی و قاضی از قاضی شہر عالم تر، گفت اگر بادشہ عادل بودی در کار بیدار بودی، حاکم راست رو بودی چون حاکم راست رو نیست بادشہ غافل است۔

(ب) ملک جمشید پریز اورا وداع کرد و روی بہ پیشہ نہاد چون بہ کوہ رسید اژدہا را دید، وانگشتی را بہ او نشان داد اژدہا چرخ زرد و پیر زال شد۔ ملک جمشید تمام احوال را شرح داد۔ پیر زن گفت اکنون کہ تو فرزند مرا ازیں عذاب خلاص کردی من تو را بہ فرزند پی پذیرم۔ و اورا بہ تو دادم۔ ملک جمشید سپاس گذاری کرد۔ خویشان پریزاد ہمہ ملک جمشید نوازش کردند ہفت بار شتر دندان فیل و جواہر قیمتی و یا قوت

(۳) دہ روز مہر گردوں افسانہ ایست و افسون
نیکی بجائے یاران فرصت شمارا را
(۴) چوی خند دل ب شکر فشاند

ز حیرت بازی ماند ہانہا
(۵) درخت دہر سر تا پایے خار است

تو گل جوی و او اصلاندارد
(۶) آمد بہار مشکدم سنبل دمید و لالہ ہم

سبزہ بہ صحرا زد قدم سرور و ان من کجا
(۷) جہان از مردی ہا مردمان را

نویدی می دہد اماندارد
(۸) ز چشمت کو بدل تخم و قاریخت

مرا در سینہ میریز دستا نہا

15

(B) اقتباس ہای زیر را ترجمہ بکنید (پنج دو)

(۱) خاک ز فلک نخواہ و مراد از زمین مجوی

ماہ از زمین مجوی و وفا از آسمان نخواہ

تر صبح تخت و تاجت اگر خسروی دہد

بشکن کلاہ، مند و گوہر زکان نخواہ

ز کوشش بهر چیز خواهی رسید
بهر چیز خواهی کماهی رسید
برو کارگر باش و امیدوار
که از یاس جز مرگ ناید بکار

10 سوال نمبر ۳- (A) یادداشت کوتاه یکی از زیر بنویسید -

(۱) سبک خراسانی

(۲) سبک عراقی

10 (B) یکی از احوال و ویژگی شاعران زیر بنویسید -

(۱) امیر خسرو

(۲) حافظ شیرازی

(۳) فردوسی

(۴) نظامی

10 سوال نمبر ۴- (A) یکی از اقتباس های زیر را ترجمه بکنید -

(الف) از دیلمان هیچ پادشاهی بیدار تر وزیر کمتر و پیش

بین تر از عضد الدوله نبوده است و عمارت دوست داشتی - و

گر ماه آفتاب بمیرد عزا مگیر ،
گر تیر و زهره کشته شود نوچه خواں نخواه
شریان ز پوست برکش و در کام تیغ نه
لب را گلو بگیر و ز قاتل امان نخواه

(۲) در دست بانوی به نخی گفت سوزنی
کای هرزه گرد بی سرو بی پاچه میکنی
مای رویم تا که بدوزیم پاره ای
هر جا که می رسم تو با ما چه میکنی
خندیدنم که ماهمه جا با تو همیم
بلگر بر روزت خبر به تنها چه میکنی
هر پارگی به همت من میشود درست
پنهان چنین حکایت پیدا چه میکنی

(۳) نشد چشمه از پاخ سنگ سرد
بکندن در استاد و ابرام کرد
بسی کند و کاو به و کوشش نمود
کز ان سنگ فاراری بر گشود